

TERUGBLIK

Glasdia's van Oud Hilversum

Verslag ledenavond 22 september 1998

De avond begon met een kleine plechtigheid. Namens de Woningbouwvereniging Atrium overhandigde de heer B. de Veth aan Albertus Perk een unieke collectie glasdia's uit de eerste dertig jaren van deze eeuw. De dia's zijn destijds gemaakt in opdracht van enkele woningbouwverenigingen om het wonen in Hilversum in beeld te brengen. Onze vereniging heeft de collectie die grote historische waarde heeft in dank aanvaard. Later op de avond werden een groot aantal van de dia's vertoond en toegelicht door de heer K. Wolters van Atrium. Het aardige was dat hij daarbij een originele "toverlantaarn" uit 1920 gebruikte om zo authenticiteit mogelijke beelden te krijgen. Tevoren had de heer De Veth de ontwikkeling geschetst die de woningbouw in Hilversum sinds 1850 heeft doorgemaakt. Midden vorige eeuw was de wooncultuur hier ronduit vreselijk maar rond de eeuwwisseling kwam een kentering. Het besef dat gezonde en tevreden arbeiders beter werk leveren groeide. De tuinstadgedachte werd ontwikkeld en hier en daar in praktijk gebracht. De heer De Veth gaf een overzicht van de rol der woningcorporaties daarbij en van de betekenis van de Woningwet-Lely in 1902. De woningbouwvereniging De Erfgooiers die in 1997 in Atrium is opgegaan was in Hilversum bijzonder actief en heeft in het totaal 6000 woningen gebouwd. De laatste jaren zijn twee ontwikkelingen zichtbaar. Door fusies neemt het aantal verenigingen af en hun omvang toe. Verder worden de ontwerpen van de woningen steeds beter op de wensen van de individuele bewoners afgestemd. *Atrium vindt dat een prima ontwikkeling*, aldus de heer De Veth.

In zijn dankwoord sprak bestuurslid Cees van Aggelen zijn teleurstelling uit over de geringe opkomst. Slechts een dertigtal belangstellenden hadden deze eerste avond van het nieuwe seizoen de weg naar De Akker gevonden. *De loop moet er kennelijk nog in komen*, aldus Van Aggelen, *en wij moeten de ledenavonden met nog meer nadruk aankondigen*.

AS

James de Rijk

Verslag ledenavond 27 oktober 1998

Op 27 oktober kwamen de leden en andere belangstellenden bijeen om te luisteren naar mevrouw Carole Denninger. Het onderwerp van haar lezing was de kunstschilder James de Rijk.

Van 17 oktober 1998 tot 4 januari 1999 staat het werk van De Rijk volop in de belangstelling in het Goois Museum. Het museum heeft een tentoonstelling ingericht en van de hand van mevrouw Denninger verscheen een fraaie catalogus. Een mooie gelegenheid voor Albertus Perk om de schrijfster van de catalogus uit te nodigen om een lezing te verzorgen.

James de Rijk behoeft eigenlijk nauwelijks introductie. Hij leefde van 1806 tot 1882. Hij was een leerling van Jan van Ravenswaay en behoorde tot de stroming van de Romantiek. In zijn tijd bij Van Ravenswaay maakte hij talloze studiebladen in rood of zwart krijt van dieren al of niet in een landschap gesitueerd. Deze tekeningen hing hij op in zijn atelier en dienden voor hem als voorbeelden wanneer hij een schilderij aan het maken was. In tegenstelling tot de Haagse School en de verwante Impressionisten schilderden de Romantici niet in de natuur, maar componeerden hun schilderijen in het atelier. De grote voorbeelden voor deze schilders van het veestuk waren de werken van de 17e eeuwse meesters Potter en Cuyp. Bijzonder is De Rijk's schilderij *'n Grooten Stoom* waarin hij als één van de eersten een fabriek in een landschap schilderde.

Van zijn acht kinderen traden een zoon en een dochter in zijn voetsporen. De zoon Jacobus (Co) de Rijk haalde het niveau van zijn vader niet, maar was veelzijdig getalenteerd. Hij schreef poëzie, speelde orgel en had een brede kunstzinnige interesse. Zijn zus leerde de schilderkunst van haar moeder. Beiden ruilden later het penseel in voor een leven in dienst van de R.K. kerk.

Mevrouw Denninger slaagde erin een interessante lezing voor te schotelen, die – hoe kan het ook anders – op fraaie wijze verlucht werd met dia's van het werk van de meester zelf.

WJD